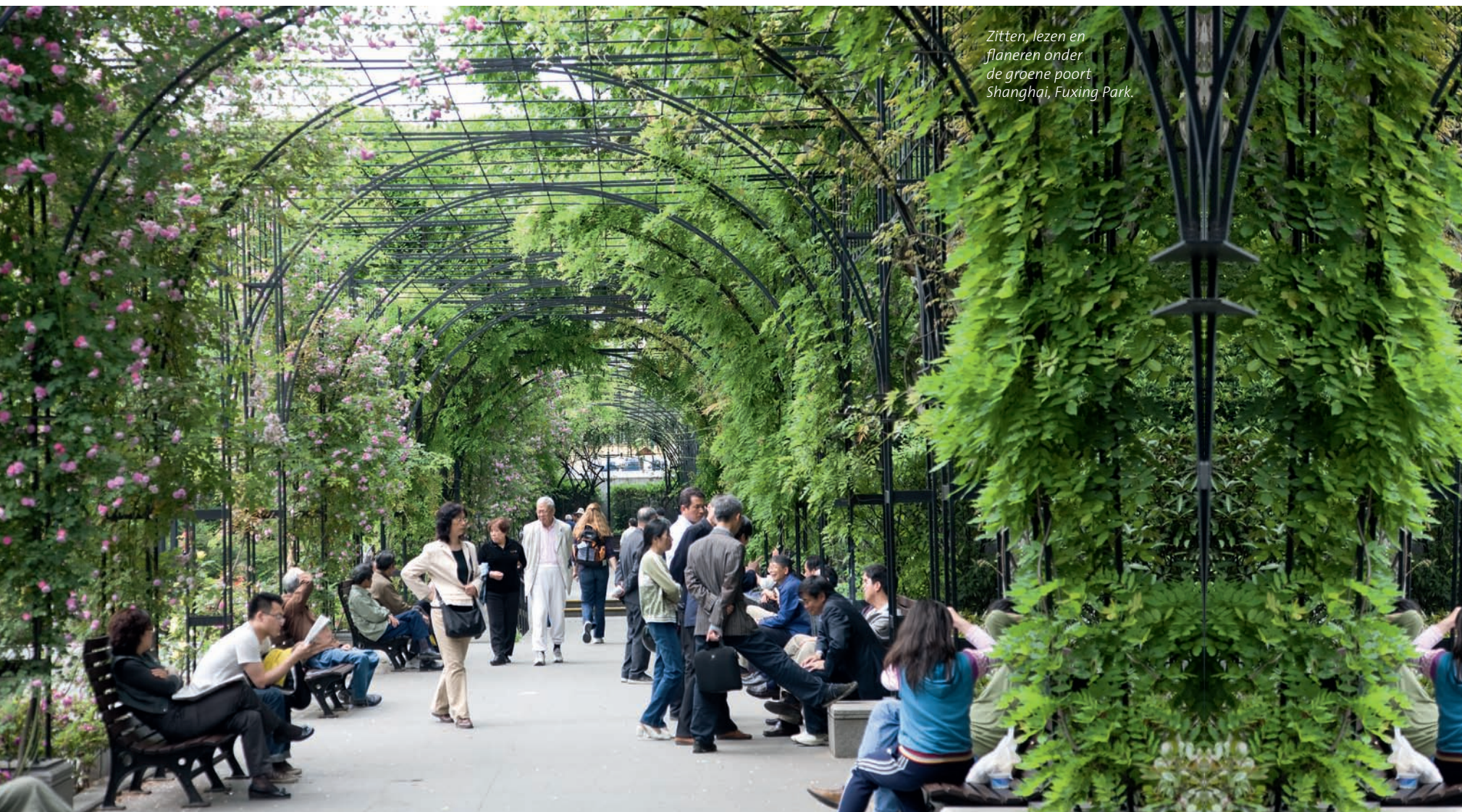

Angelique Over sfeer

Tekst: Angelique Nossent. Foto's: Nicky Beentjes.

'Sfeer begint bij jezelf, kom ermee uit de schaduw.'

Nicky Beentjes

Zitten, lezen en
flaneren onder
de groene poort
Shanghai, Fuxing Park.

'Als gevoelsmens en vormgever met een liefde voor kleur, werk ik vanuit sfeer. Ik zoek net zo lang tot de sfeer van een ontwerp voor mij helemaal goed voelt en past bij mijn opdrachtgever. Ieder mens heeft een eigen sfeer om zich heen die resoneert met de sfeer in zijn omgeving. Thuis, op straat, overal. Levensenergie of Ch'i opwekken is het doel van mijn interieurontwerpen. Om zowel rust te kunnen vinden, als je eigen energie opladen. Ontmoeten, kijken, invoelen en vertalen naar een interieur of grafisch ontwerp, is mijn werk.'

Wie is Nicky Beentjes? 'Vormgever met als missie: "mooi maken, een prettige en leefbare sfeer neerzetten maar vooral een goed gevoel oproepen". Balans en harmonie aanbrengen, maar wel zo dat er een zekere spanning ontstaat. Yin versus Yang, donker tegenover licht. Evenveel yin als yang betekent stilstand, de kunst is om het evenwicht te vinden in het verschil. Een groot open plein in het felle zonlicht met aan de rand bankjes in de schaduw is een mooi voorbeeld van veel yang (zonlicht) en een klein beetje yin (schaduw). Vanuit dit principe ontwerp ik: Feng Shui. Opdrachtgevers voelen onbewust (en sommige bewust) dat het goed is.'

Wat is uw definitie van mooi? 'Mooi is een gevoel, het ervaren van een prettige sensatie in je lichaam. Intuïtief weet je dat het klopt, qua maatvoering, schaal, verhouding en materiaalkeuze. Alle combinaties samen geven het benodigde contrast dat zorgt voor het spanningsevenwicht (yin versus yang). Zelf reageer ik erg op licht en kleur. Het licht dat door de blaadjes van de bomen valt als ik naar het station fiets, de kleurcontrasten in een land als India, maar ook het geluid dat iets maakt resoneert in mijn lichaam. Het verschil tussen het dichtklappen van een portier van een goedkope of duurdere auto. Het zijn kleine dingen, maar als je er op let ervaar je het verschil in gevoel dat het in je oproept.' ►

▲ Plattegrondindeling Fuxing park, Shanghai

Sfeer verbindt je met al je zintuigen

◀ Zwieren op klassieke muziek Shanghai, Fuxing Park

▲ Wennen aan de grote schaal, zeer ruim opgezette straten in Shanghai

▶ Jong en jonger, les in rollerskaten Shanghai, Fuxing Park

Waar beleeft u een sfeer die juist is? 'Als eerste in de natuur, op Terschelling bijvoorbeeld. De ervaring van een heel breed strand, zoveel ruimte, weidsheid en lucht om je heen. Een sfeer die helemaal klopt. Maar ook bijvoorbeeld in een park in Shanghai voel ik dat de sfeer past bij de plek en waarachtig is. Een park voor iedereen en waar iedereen zich thuis voelt. De ouderen dansen op klassieke muziek, de kinderen krijgen les in rollerskating en wij toeristen wandelen er rond en genieten. Ook ervaar ik een goede sfeer in de stad, in een buurt met architectuur die me aanspreekt, klassieke herenhuizen zoals op de Amsterdamse grachten of de buurt Kensington in Londen. De detaillering en zorg die aan dit soort architectuur is besteed, voelt voor mij heel erg goed.'

Wat is uw definitie van sfeer? 'Sfeer is de combinatie van alles. De indrukken van onze zes zintuigen, wat je ziet, ruikt, hoort, voelt, proeft en op gevoelsniveau waarneemt. Stil staan bij wat voor mij het zintuig is dat de boventoon voert, levert andere belevingen en waarnemingen op. We zijn ons vaak niet meer bewust van de sfeer om ons heen, lopen in gedachten op straat en verbinden ons niet meer met onze omgeving. We hebben geen aandacht meer voor die omgeving waardoor de levensenergie achteruit gaat en rommel en viezigheid ontstaat.'

Hoe tune je in als je op straat loopt? 'Ja, ik ben me bewust van mijn gevoel als ik op straat loop en mijn gevoel wordt gevoed door de sfeer in die omgeving.'

Daarna pas kijk ik bewust om me heen wat dat gevoel veroorzaakt, wat me stoort en hoe het ook anders zou kunnen. Ga ik naar een particuliere opdrachtgever dan zet ik mijn auto meestal een eindje verderop zodat ik even de straat of buurt kan voelen voordat ik bij de voordeur ben. Of het nu voor een ontwerp opdracht is of bij het kopen van ons eigen huis, ik merk dat ik het "gevoel" van de plek met me mee terugneem. Om tot de juiste keuzes voor een ontwerp en het eindresultaat te komen roep ik in mijn herinnering dat "gevoel" weer op. Het signaal in mijn lichaam is vervolgens een "onrust = nee" of een "rust en weten = ja", dit voelt en is goed.

Kunt u uitleggen hoe deze beïnvloeding werkt? 'Alles begint bij jezelf. Als je zelf verbonden bent met een diepere kern in jou dan is er betekenis. Er ontluikt zich bewustzijn. Met dit bewustzijn of gewaar zijn maak je contact met je omgeving. Of dit nu met mensen, binnen- of buitenruimten zijn maakt niet uit, het gaat om de interactie. Bij de herinrichting van een huis zie ik het totale eindplaatje, de bewoners zitten in het proces van veranderen. Van een bestaande inrichting naar iets nieuws, iets dat nog meer past.'

En als het echt past, dan voelt het voor de opdrachtgever alsof het altijd al zo geweest is. Ik heb het door mijn invoelen alleen maar "uit het huis en de bewoners gehaald". Soms is het zelfs zo dat de opdrachtgever niet eens zoveel hoeft uit te leggen, ik loop door het huis, ervaar de spullen die er staan, we praten over van alles en nog wat en vervolgens kies ik de kleuren en vormen die nodig zijn om het een sfeervol geheel te maken. Alles draait om het gevoel, woorden zijn vaak alleen maar afleiding die het bereiken van de zuivere essentie in de weg staan.'

Wat valt u op qua inrichtingen in Nederland in vergelijking met het buitenland? 'Het verschil in verhoudingen en maatvoering van de openbare ruimten in Nederland en landen zoals in Zuid Oost Azië valt mij op. Pleinen, straten en musea zijn in China ontzettend groot. De meeste lobby's van grote hotels daar zijn ook heel royaal, hoog en breed, dat maakt dat je je als mens soms nietig voelt. Maar het geeft ook een gevoel van rijkdom, van de mogelijkheid tot groei en uitbreiding. In Nederland is natuurlijk veel minder ruimte maar wat groter denken en ontwerpen zou naar mijn mening wel mogen.'

Wat is uw drijfveer? 'Mijn drijfveer is een goed gevoel oproepen, want als je je goed voelt ga je je anders gedragen en ander gedrag roept andere acties op. Met als resultaat een

wereld waarin het prettiger leven is. Ik zie het als mijn taak om te zorgen voor zoveel mogelijk prettige "plekken" en dat begint heel simpel gezegd bij de plekken die het dichtst bij je zijn, waar je woont en werkt.'

Beïnvloedt sfeer uw gedrag op een plek?

Hoe dan? 'Mijn gedrag wordt bepaald door de indrukken die ik binnen krijg. Ruikt het lekker, is het licht, open, vriendelijk... dan blijf ik er graag. Krijg ik "negatieve" signalen binnen dan is de tijd dat ik er ben heel kort of ik ga direct weg.'

Hebben sferen communicatieve kracht. Zo ja, hoe zou u die omschrijven?

'Het signaal dat binnenkomt geeft een ja of een nee. Eigenlijk nog voor dat je het kunt beredeneren is het signaal al aanwezig, mits je gefocust bent op het hier en nu. Als vormgever ben je getraind in het beredeneren van het waarom. Maar het eerste signaal is altijd het intuïtieve.'

Wanneer word je geraakt wandelend in de stad, landschap? Hoe werkt dit?

'Het geeft als eerste een ja of nee, dat geeft een gevoel en daarna komt een emotie. Er zijn steden waar ik als kind geweest ben en waar ik het eng en benauwend vond. Als sferen het gedrag van mensen bepalen dan is het de kunst om sferen te ontwerpen en niet ▶

Zand, zee en lucht op Terschelling.

Angelique Nossent Over sfeer

Angelique Nossent: 'Nicky maakt mij duidelijk, dat wat wij buiten zien, een spiegel is van ons innerlijk. Mooi is het besef dat mijn eigen sfeer mij brengt bij de ontmoet-

tingen buiten mij. Het maakt niet uit of wij nu binnen- of buitenruimten ontwerpen, het begint bij sfeer ervaren in jezelf. Dat we deze sfeer laten stromen en afstemmen op wat je prettig en niet prettig vindt. Al

filosofierend kan ik zeggen dat ik mijn innerlijke ruimte heb herontdekt. Nu kan ook ik al mijn 'zes' zintuigen naast elkaar ervaren waardoor ook ik anders naar de wereld kijk.'

alleen onze aandacht te richten op de fysieke, functionele keuzes van vorm en materiaal. We sturen gedrag in de inrichting van openbare ruimte door regels. Denk aan alle verkeersborden. De inrichting zou eigenlijk een vorm moeten hebben waardoor het gedrag logisch is. Dit kunnen we bereiken door sferen te ontwerpen en niet vorm en functie te laten domineren.'

Welke tips geeft u de 'groene' ondernemer in Nederland als het gaat om het toepassen van de sfeerelementen op plekken?

'Ik denk dat het de kunst is om de openbare ruimte zo te ontwerpen dat het een plek wordt die mensen koesteren, die uitnodigt om daar te zijn en die je mooi

Angelique Nossent is in dienst van de gemeente Rotterdam als landschapsontwerper en werkt bij Begane Grond als Sferoloog. Daar doet zij onderzoek naar sfeer.

www.beganegrond.nl

wilt houden. Mooi houden begint in jezelf. En het "in jezelf zijn" is nu juist verloren gegaan. We zouden eerst kunnen zorgen voor het innerlijke van de mens, dan zal onze omgeving zich daar ook weer op aanpassen. De rechtlijnigheid kan plaats maken voor het energetische. Lastig is dat mensen het moeilijk vinden dat te ervaren. Er zouden dan namelijk meer plekken komen die energetisch ontworpen zijn. Juist in de stedenbouw. Als kindervaarde je de kleine dingen en je omgeving veel meer. Toen waren er bijvoorbeeld veel meer heggen met spinnetjes in achterom paden. Nu zijn dat soort achterom paden heel klein gemaakt en ben je omhuld door schuttingen. We hebben helemaal geen aandacht voor het effect wat dat heeft op onze gemoedstoestand en op onze gezondheid. Mijn advies is om meer organische vormen te gaan gebruiken en afstand te doen van het rechte. Dat begint bij ons zelf: door niet meer het lineaire aandacht te geven maar het non-lineaire te erkennen. Sfeer!

www.nieuweindruk.nl

Mooi contrast tussen rechthoekige raampartijen en de grilligheid van boomtakken

Follow the Ch'i, ronde vormen in de openbare ruimte

In de volgende aflevering Over sfeer ontmoet ze Henrik Clausen een deense International development Director' bij Fagerhult en zoekt dan antwoord op de vraag wat is de betekenis van licht op ons welbevinden en gezondheid.